

معرفی مکتوب درس

بخش اول:

۱- مشخصات درس:

نام و نام خانوادگی: عفت صادقیان
گروه آموزشی: پرستاری.
مدرک تحصیلی: دکتری

دانشکده: پرستاری و مامایی
مرتبہ دانشگاهی: استادیار
سابقہ تدریس ۱۶.. سال

۲- مشخصات درس

عنوان درس: . مداخلات روان پرستاری گروهی و خانوادگی

تعداد واحد: ۲

درس پیشنهادی: مداخلات روان پرستاری فرد

۳- مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: رشته روان پرستاری -
مقطع: کارشناسی ارشد ناپیوسته.

بخش دوم:

۱- اهداف کلی درس:

- ۲- گروه درمانی تعریف کرده و تاریخچه گروه درمانی را شرح دهد.
- ۳- اهداف و ساختار گروه، رهبریت در گروه را توضیح دهد.
- ۴- نکات مهم در تشکیل گروه (زمان، مکان، اندازه گروه) را شرح دهد.
- ۵- تئوریهای مربوط به گروه را توضیح دهد.
- ۶- فرایند گروه، مراحل آشنایی، بررسی و مداخلات را شرح دهد.
- ۷- نقش ها و مسئولیت های اعضای و رهبر گروه، مراحل رشد و پویایی گروه را توضیح دهد.
- ۸- عوامل تسهیل کننده در فرایند گروهی، محدودیت های گروه، حل تعارضات درون گروهی، ایجاد درون نگری، خودآگاهی و بینش در گروه را شرح دهد.
- ۹- ارتباط در گروه را توضیح دهد.
- ۱۰- مراحل رشد درون گروهی در مددجوی روانی (بستری و سرپایی) را شرح دهد.
- ۱۰- کاربرد گروه درمانی در اختلالات روانی را شرح دهد.
- ۱۱- جایگاه گروه درمانی در روان پرستاری را توضیح دهد.
- ۱۲- توانبخشی گروهی (فعالیت های تفریحی، درمانی، ورزش و فعالیت درمانی) را شرح دهد.
- ۱۳- بحث گروهی و آموزش به روش گروهی را با هم مقایسه کند.
- ۱۴- مداخله در گروه های فعالیت، ورزشی و تفریحی را بطور مختصر شرح دهد.
- ۱۵- اجرای نمایش در نقش های مختلف بصورت گروهی (psychodrama) را توضیح دهد.
- ۱۶- تاریخچه و انواع خانواده و خانواده درمانی را شرح دهد.
- ۱۷- تشکیل خانواده (ازدواج، اهمیت، هدف و شرایط کلی و اختصاصی زوجین و اصول مهارت های تضمین کننده ازدواج موفق) را توضیح دهد.
- ۱۸- خانواده بعنوان نظام باز اجتماعی و عوامل موثر داخلی و خارجی بر آن (ساختار، عملکرد، نقش تصمیم گیری،

ارتباط، عوامل فرهنگی و اجتماعی) را شرح دهد.

۱۹- نقش ها، وظایف و کارکرد خانواده را شرح دهد.

۲۰- خصوصیات خانواده سالم و مهارت‌های سالم زیستن در خانواده (با استفاده از الگوی health promotion) را

شرح دهد.

۲۱- چرخه زندگی خانواده (Family Life Cycle) و اهداف روان درمانی خانواده در این دوران را شرح دهد.

۲۲- کاربرد نظریه‌هایی که بر الگوی رفتاری، ارتباطی، ساختاری، احساسی، سیستمی و اعتقادی خانواده تاکید دارند را

توضیح دهد.

۲۳- نظریه‌های که بر زمینه (context) خانواده تاکید دارند را شرح دهد.

۲۴- مراحل روان درمانی خانواده (بررسی، شناخت، درمان و مداخلات پرستاری) را توضیح دهد.

۲۵- مراحل مشکل‌گشایی در خانواده در سطوح مختلف پیشگیری با تاکید بر حل تضاد و نقش‌ها در خانواده را شرح

دهد.

۲۶- تنش و بحران‌های مختلف (تکاملی، انتقالی و موقعیتی) در خانواده، راهکارهای کاهش تنش و مداخله در بحران

را توضیح دهد.

۲۷- خانواده با تمرکز بر مشکلات کودکان، نوجوانان و سالمندان را شرح دهد.

۲۸- خشونت‌های خانوادگی را بشناسد.

۲۹- مداخلات روان پرستاری در خانواده دارای بیمار روانی را شرح دهد.

۳۰- مداخله در خانواده با تمرکز بر اختلالات روانی (اضطراب، افسردگی، وابستگی به مواد مخدر، الکل و بیماری‌های

مقاربتی) را شرح دهد.

۳۱- خانواده دچار آسیب اجتماعی را بشناسد

۳۲- توانبخشی خانواده دچار آسیب اجتماعی را شرح دهد.

۱۱- سرفصل دروس:

معرفی درس، اهداف و انتظارات از دانشجویان، تعریف گروه، تاریخچه گروه درمانی، اهداف و ساختار گروه، آماده سازی اعضای گروه، رهبریت در گروه و نکات مهم در تشکیل گروه (زمان، مکان، اندازه گروه)، نقش و مسئولیت های اعضا و رهبر گروه

تئوریهای مربوط به گروه، فرایند گروه، مرحله آشنایی، بررسی و مداخلات

مراحل رشد و پویایی گروه، عوامل تسهیل کننده در فرایند گروهی، محدودیت های گروه، حل تعارضات درون گروهی، ایجاد درون نگری، خودآگاهی و بینش در گروه، ارتباط در گروه

تاریخچه و انواع خانواده و خانواده درمانی، تشکیل خانواده، خانواده بعنوان نظام باز اجتماعی و عوامل موثر داخلی و خارجی بر آن، نقش ها، وظایف و کارکرد خانواده خصوصیات خانواده سالم و مهارتهای سالم زیستن در خانواده، چرخه زندگی خانواده و اهداف روان درمانی خانواده در این دوران

کاربرد نظریه هایی که بر الگوی رفتاری، ارتباطی، ساختاری، احساسی، سیستمی و اعتقادی خانواده تاکید دارد، نظریه هایی که بر زمینه خانواده تاکید دارد

مراحل روان درمانی خانواده، مراحل مشکل گشایی در خانواده در سطوح مختلف پیشگیری با تاکید بر حل تضاد و نقش ها در خانواده

تنش و بحرانهای مختلف (تکاملی، انتقالی و موقعیتی) در خانواده، راهکارهای کاهش تنش و مداخله در بحران، خانواده با تمرکز بر مشکلات کودکان، نوجوانان و سالمندان

خشونت‌های خانوادگی، مداخلات روان پرستاری در خانواده دارای بیمار روانی، خانواده با تمرکز بر بیماریهای روانی، مداخله در خانواده با تمرکز بر اختلالات روانی، خانواده دچار آسیب اجتماعی و توانبخشی خانواده

۱۲- منابع:

شفیع آبادی، عبدالله. پویایی گروه و مشاوره گروهی. چاپ پانزدهم. تهران. انتشارات رشد. ۱۳۹۲.

اروین د. یالوم، مولین لشج. روان درمانی گروهی: مباحث نظری و کاربردی. مترجم: مهشید یاسایی.

ویراست پنجم. چاپ سوم. تهران. انتشارات نشر دانژه. ۱۳۹۲.

۱۳- . The Theory and Practice of Group Psychotherapy. (Author), Molyn Leszczlrvin D. Yalom

2005..Edition Fifth

- نیکلز، مایکل پی. خانواده درمانی: "مفاهیم و روشها". ترجمه محسن دهقانی. تهران. دانژه. ۱۳۹۱. WM ۳۰۴۳۰خ۹۷۲ن.
- مک گولدربیک، مونیکا. ژنوگرام. ترجمه فرشاد بهاری. تهران. دانژه. ۱۳۸۹. WM ۴۳۰م۷۴۱ژ
- هورویتس، جیمز اس. خانواده درمانی و تحلیل رفتار متقابل. مترجمان مصطفی تبریزی، اسماعیل زیارتی، رامین کریمی. ۱۳۹۰. تهران. دانژه.
- بهاری، فرشاد. درمان سیستمی و توانمندسازی خانواده‌های معتادان. تهران. دانژه. ۱۳۹۰. ۱HV ۵۸۰۱ب۸۷۵۴/

- فرایندهای دلبستگی در زوج درمانی و خانواده درمانی . نوشته سوزان ام. جانسون، والر ای. ویفن ؛ ؛ ترجمه فاطمه بهرامی ...
[و دیگران] ؛ ؛ زیر نظر و به ویراستاری فاطمه بهرامی . تهران: : دانژه، ، ۱۳۸۸

۱۴- شیوه آموزش:

سخنرانی - بحث گروهی، پرسش و پاسخ، سمینار دانشجویی

۱۵- وظایف دانشجو:

دانشجو در سطوح مختلف جامعه، مراکز درمانی و محیط های آموزشی بر اساس اهداف آموزشی یک گروه را انتخاب و تحت نظارت مربی فعالیتهای زیر را انجام می دهد:

استفاده از گروه که شامل: نوجوانان، دختران فراری، معتادین، سالمندان، بیماران روانی و ...

بکارگیری تئوریهای مربوط به گروه و روش های موثر بر هدایت گروه

انتخاب حداقل یک خانواده نیازمند یا مشکل دار در جامعه، ارزیابی و وضعیت خانواده

بررسی و تشخیص مشکلات خانواده

ایجاد تعامل با خانواده در جهت حل مشکلات با بکارگیری نظریه های روان درمانی، خانواده درمانی و حل

مشکلات

ارائه پیامدهای مداخلات پرستاری انجام گرفته به صورت سمینار

عرضه: کلینک های روانپزشکی و مشاوره، مدارس، انجمن های تخصصی مانند انجمن الزایمر

تکالیف کارآموزی:

ارائه گزارش کامل کتبی از یک مورد فعالیت گروه درمانی (۱۰ نمره)

ارائه گزارش کامل کتبی از یک مورد فعالیت خانواده درمانی (۱۰ نمره)

جدول ارائه درس

جلسه	عنوان درس	اهداف کلی جلسه
اول	تعریف گروه، تاریخچه گروه درمانی، اهداف و ساختار گروه، آماده سازی اعضای گروه، رهبریت در گروه و نکات مهم در تشکیل گروه (زمان، مکان، اندازه گروه)، نقش و مسئولیت های اعضا و رهبر گروه	آشنایی با مفاهیم گروه درمانی، رهبری در گروه
دوم	تئوریهای مربوط به گروه، فرایند گروه، مرحله آشنایی، بررسی و مداخلات	آشنایی با مراحل فرایند گروهی
سوم	مراحل رشد و پویایی گروه، عوامل تسهیل کننده در فرایند گروهی، محدودیت های گروه، حل تعارضات درون گروهی، ایجاد درون نگری، خودآگاهی و بینش در گروه، ارتباط در گروه	آشنایی با رشد و پویایی گروه
چهارم	تاریخچه و انواع خانواده و خانواده درمانی، تشکیل خانواده، خانواده بعنوان نظام باز اجتماعی و عوامل موثر داخلی و خارجی بر آن، نقش ها، وظایف و کارکرد خانواده خصوصیات خانواده سالم ومهارتهای سالم زیستن در خانواده، چرخه زندگی خانواده و اهداف روان درمانی خانواده در این دوران	آشنایی با مفاهیم پایه خانواده و خانواده درمانی
پنجم	کاربرد نظریه هایی که بر الگوی رفتاری، ارتباطی، ساختاری، احساسی، سیستمی و اعتقادی خانواده تاکید دارد، نظریه هایی که بر زمینه خانواده تاکید دارد	آشنایی با نظریه های خانواده درمانی
ششم	مراحل روان درمانی خانواده، مراحل مشکل گشایی در خانواده در سطوح مختلف پیشگیری با تاکید بر حل تضاد و نقش ها در خانواده	آشنایی با مراحل مشکل گشایی در خانواده
هفتم	تنش و بحرانهای مختلف (تکاملی، انتقالی و موقعیتی) در خانواده، راهکارهای کاهش تنش و مداخله در بحران، خانواده با تمرکز بر مشکلات کودکان، نوجوانان و سالمندان	آشنایی با بحران در خانواده
هشتم	خشونت های خانوادگی، مداخلات روان پرستاری در خانواده دارای بیمار روانی، خانواده با تمرکز بر بیماریهای روانی، مداخله در خانواده با تمرکز بر اختلالات روانی، خانواده دچار آسیب اجتماعی و توانبخشی خانواده	آشنایی با خشونت های خانوادگی و مداخله در آن

نحوه ارزشیابی درس

درصد از امتیاز کل	تعداد امتیاز	ارزشیابی دانشجو	ردیف
٪۱۰	۲	پرسش و پاسخ و چگونگی حضور فعال در کلاس	۱
٪۴۰	۸	کنفرانس و تکالیف	۲
٪۵۰	۱۰	امتحان تشریحی و چهار گزینه ایی از مطالب درسی	۳
		جمع	